

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12CoP/42/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4419202647
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4419202647.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. D., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, dieťa rodičov: matky X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX S. Q. XX, t. č. L. XX S. Q. XXX, zastúpenej JUDr. Gergelyom Pšenákom, advokátom so sídlom M. R. Štefánikova 30, 940 01 Nové Zámky, a otca V. D.a, nar. XX.XX.XXXX, bytom L. XX S. Q. XX, o návrhu otca a o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 7P/27/2019-30 zo dňa 14.06.2019 takto

rozhodol:

Odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

I. Dočasne z v e r u j e maloletého V. D., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti matky s tým, že maloleté dieťa budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia.

II. Otec je p o v i n ý prispievať na výživu maloletého V. D. po 100 eur mesačne odo dňa doručenia uznesenia vždy do 15. dňa príslušného mesiaca vopred do rúk matky.

III. Otec je oprávnený stretávať sa s maloletým V. D. každú nedeľu v párnom týždni roka v dobe od 15.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky s tým, že je oprávnený prevziať si dieťa v stanovený deň a hodinu v mieste bydliska matky a po ukončení styku dieťa v stanovený deň a hodinu matke na tom istom mieste vrátiť a matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť a otcovi ho umožniť.

IV. Neodkladné opatrenie zanikne dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o návrhu na rozvod manželstva rodičov, vedeného na Okresnom súde Nové Zámky pod sp. zn. 7P/21/2019.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým uznesením zamietol návrh matky ako aj návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Svoje rozhodnutie odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, ods. 2, § 329 ods. 1, 2, § 330 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a § 360 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“). V odôvodnení uznesenia súd uviedol, že matka podaným návrhom žiadala rozhodnúť tak, aby bol maloletý V. dočasne zverený do jej osobnej starostlivosti a aby otec bol zaviazaný na platenie výživného v sume 230 eur mesačne. Svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, podaného spolu s návrhom na rozvod manželstva, odôvodnila tým, že sa so synom zo spoločnej odsťahovala, pretože otec neustále požíval alkoholické nápoje a v dôsledku toho dochádzalo ku konfliktom. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vylúčil na samostatné konanie, pričom konanie o rozvod manželstva sa vedie pod sp. zn. 7P/21/2019. Aj otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bol upravený jeho styk s maloletým V. každý deň od 12:00 hod. do 17:00 hod., pretože od doby

oddeleného žitia mu matka umožnila vidieť syna iba raz. Súd rozhodujúci o oboch návrhoch rodičov dospel k záveru, že tieto návrhy nie sú opodstatnené, pričom ani zo správy kolízneho opatrovníka nevyplýva, že by o dieťa nebolo postarané, a rovnako nie je daná ani obava, že by exekúcia mohla byť ohrozená. Starostlivosť o dieťa a výživa je zabezpečená u matky, ktorá otcovi v styku s maloletým Péтром nebráni. Z návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplývajú žiadne také okolnosti, ktoré by preukazovali naliehavosť a akútnosť dočasnej úpravy pomerov účastníkov.

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej lehote odvolanie matka navrhujúca uznesenie zmeniť a jej návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovieť, t.j. zveriť maloleté dieťa do jej osobnej starostlivosti a zaviazat' otca na platenie výživného v sume 230 eur mesačne. Namietala, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a nevykonal navrhnuté dôkazy preukazujúce naliehavosť a neodkladnosť nariadenia neodkladného opatrenia. V podanom odvolaní poukázala na situácie, kedy si otec prišiel po dieťa po požití alkoholických nápojov, pričom ho chcel odviesť motorovým vozidlom; navyše sa jej aj vyhrážal, že syna už viac neuvidí. Viackrát sa pokúšal aj v spoločnosti jeho rodičov zobrat' dieťa od nej a bola privolaná aj polícia. Poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 5CoP/17/2019 zo dňa 30.04.2019.

3. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že vzhľadom na vzťahy medzi rodičmi, ktoré sú problémové a konfrontačné, je potrebné autoritatívne rozhodnúť o vytvorení dočasných pravidiel realizácie styku otca s maloletým dieťaťom. Matka priebeh stretnutí otca s maloletým dieťaťom hodnotila negatívne s tým, že otec sa nevenoval synovi, ale vyvolával konflikty a hádky, vyhrážal sa fyzickými útokmi. Rodinné prídavky poberá otec, ale matke ich neodovzdáva. Matka je ochotná umožniť styk otca s maloletým dieťaťom, no treba určiť podmienky realizácie styku. Otcove stanovisko k súčasnej realizácii styku kolízny opatrovník nevedel zistiť.

4. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky navrhol odvolanie zamietnuť. Uviedol, že alkoholické nápoje požíval pred narodením dieťaťa a len v rozumnej miere. Poprel, že by sa matke vyhrážal, že dieťa už nikdy neuvidí. Matka mu bráni v stretávaní sa so synom a neumožňuje mu žiadny kontakt. Poukázal na situácie, kedy mu odmietla umožniť styk so synom a vyžadovala oficiálny dokument, na základe ktorého je povinná mu dieťa dať. Uviedol, že matka trpí depresiami, ktoré majú dedičnú povahu, pričom sa odmietla liečiť, lebo sa domnievala, že nástupom do práce depresie pominú.

5. Matka v následnom vyjadrení poukázala na to, že otec sa sám priznal k požívaniu alkoholických nápojov a poškodil svoje motorové vozidlo. Poprel síce fyzický útok na ňu, ale ona na dôkaz predložila fotokópiu lekárskeho posudku zo dňa 23.04.2019 ako aj potvrdenie OO PZ Štúrovo. Uviedla, že otec žiadnym spôsobom neprispieva na maloleté dieťa, preto je daná dôvodnosť naradenia neodkladného opatrenia aj v časti určenia vyživovacej povinnosti. S vyjadrením kolízneho opatrovníka sa matka v plnom rozsahu stotožnila a súhlasila, že vzhľadom na ich vzťahy, ktoré sú problémové a konfrontačné, je daná potreba autoritatívneho rozhodnutia súdu na vytvorenie dočasných pravidiel realizácie styku otca s dieťaťom.

6. Kolízny opatrovník v následnom vyjadrení uviedol, že otec sa dostavil na oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, kde opätovne poukázal na problematiku komunikáciu s matkou dieťaťa, ktorá si diktuje podmienky realizácie styku maloletého dieťaťa s otcom.

7. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP), viazaný skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 383 CSP) a bez viazanosti rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 65, § 66 CMP) po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) dospel k záveru, že odvolanie je opodstatnené. Preto v zmysle § 388 CSP napadnuté uznesenie zmenil tak, že dočasne zveril maloletého Pétra do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal na platenie výživného pre maloleté dieťa v sume 100 eur mesačne a zároveň rozhodol aj o minimálnom styku otca s dieťaťom, a to až do právoplatnosti rozhodnutia v konaní o návrhu na rozvod manželstva. Toto rozhodnutie má podklad v hmotnoprávnej úprave najmä v ustanoveniach § 28 ods. 1,2, § 30 ods. 1, § 31 ods. 1, § 32 ods. 1, § 36 ods. 1 a § 62 Zákona o rodine.

8. Zmyslom neodkladného opatrenia podľa uvedených zákonných ustanovení je poskytnúť dočasnú ochranu oprávnenej strane a zabrániť zhoršovaniu jej postavenia, a to napriek tomu, že súd nemá náležité zistený skutkový stav. Aby však súd mohol poskytnúť ochranu nariadením neodkladného

opatrenia, musí byť aspoň osvedčené, že existuje určité právo ochrany domáhajúceho sa subjektu a že toto právo môže byť ohrozené alebo narušené a na jeho ochranu je neodkladné opatrenie potrebné. Jedným z predpokladov nariadenia neodkladného opatrenia je existencia právneho záujmu na neodkladnom opatrení, navrhovateľ musí v návrhu osvedčiť potrebnosť navrhovaného neodkladného opatrenia, pričom ide predovšetkým o osvedčenie tohto, že nariadením neodkladného opatrenia sa dosiahne účel ochrany poskytovanej súdom v základnom alebo exekučnom konaní.

9. Pri rozhodovaní o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia bolo potrebné aplikovať ustanovenia § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku. Súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení (§ 324 ods. 1 CSP), a to vtedy, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP). Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala (§ 325 ods. 2 písm. d/ CSP). Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie (§ 329 ods. 2 CSP). Súd môže určiť, že neodkladné opatrenia bude trvať len po určený čas (§ 330 ods. 1 CSP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP). Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP). Neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere (§ 366 CMP).

10. Odvolací súd mal pri rozhodovaní na zreteli najlepší záujem maloletého dieťaťa a vychádzal z toho, že rodičia spolu z dôvodu konfliktných vzťahov nežijú a že zatiaľ neboli schopní dohodnúť sa riadne o výkone ich rodičovských práv a povinností. Potreba bezodkladnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k maloletému dieťaťu je teda daná, a preto je do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej v konaní o rozvod manželstva potrebné dočasne upraviť pomery účastníkov. Nevyhnutnosť úpravy pomerov vyvolala tá skutočnosť, že otec podľa vyjadrenia matky prichádza do domu jej rodičov, kde momentálne s maloletým Péтром býva, pod vplyvom alkoholických nápojov, správa sa agresívne, vyhráža sa, že matka už maloleté dieťa neuvidí, a aj fyzicky matku dieťaťa napadol. Dôvodom jeho návštev nie je ani tak kontakt s maloletým V., ale skôr záujem vyvolávať konflikty a spory s matkou. Aj keď otec vo svojom vyjadrení k odvolaniu matky poprel akékoľvek agresívne správanie sa voči matke dieťaťa a tiež vyhrážanie a požívanie alkoholických nápojov pred realizáciou styku s maloletým V., matka poukázala na konanie vo veci samej o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, v ktorom predložila dôkazy o agresívnom správaní sa otca dieťaťa - fotokópiu lekárskeho posudku zo dňa 23.04.2019 a potvrdenie OO PZ Štúrovo. Negatívne a konfliktné vzťahy medzi rodičmi maloletého dieťaťa konštatoval aj kolízny opatrovník, ktorý taktiež vzhliadol potrebu bezodkladnej úpravy pomerov v prejednávanej veci. Odvolací súd teda vychádzal z tvrdení matky, ktoré mal za osvedčené, a urobil záver, že v danom prípade vznikla potreba bezodkladne upraviť pomery nariadením neodkladného opatrenia o zverení maloletého V. do osobnej starostlivosti matky, o povinnosti plnenia si zákonnej vyživovacej povinnosti otca voči maloletému dieťaťu a aj o minimálnom styku otca s maloletým dieťaťom. Rozhodnutie o zverení maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky je podporené aj tvrdením kolízneho opatrovníka, že matka sa o maloleté dieťa riadne stará a uspokojuje všetky jeho potreby spojené s nízkym vekom dieťaťa.

11. Odvolací súd po oboznámení sa s návrhmi na nariadenie neodkladného opatrenia ako aj po oboznámení sa s obsahom celého spisu, vrátane vyjadrení podaných po odvolaní matky proti uzneseniu súdu prvej inštancie, mal za osvedčené, že je daný dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia, pretože je potrebné, aby - do konečného rozhodnutia o úprave výkonu rodičovských práv a povinností v konaní o rozvod manželstva - boli pomery účastníkov dočasne bezodkladne upravené. Vzťahy medzi rodičmi dieťaťa sú negatívne, od apríla 2019 spolu nežijú a otec si svoju vyživovaciu povinnosť voči synovi neplní. Podľa vyjadrenia matky otec požíva alkoholické nápoje a pri stretnutí s dieťaťom vyvoláva konflikty, nevenuje sa dieťaťu, ale útočí na ňu. Bez relevantných dôkazov, z ktorých bude jednoznačne preukázané, čo je pre zdravý vývin maloletého V. najvhodnejšie, odvolací súd považoval za potrebné rozhodnúť formou neodkladného opatrenia s ohľadom na potrebu bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov o osobnej starostlivosti, o výživnom a zároveň aj o úprave styku otca s dieťaťom v minimálnom rozsahu za prítomnosti matky; ide totiž o dieťa v útlom veku dvoch rokov a je tu aj podozrenie z nadmerného požívania alkoholu na strane otca, čo môže ovplyvniť celkové správanie sa otca počas stretnutia s maloletým dieťaťom. Preto odvolací súd v dôsledku zmeny uznesenia súdu prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého V. dočasne zveril do osobnej starostlivosti matky s tým, že maloleté dieťa budú zastupovať a spravovať jeho majetok obaja rodičia, otca dieťaťa zaviazal

prispievať na výživu maloletého V. zatiaľ primeranou sumou 100 eur mesačne odo dňa doručenia uznesenia, ktoré je otec povinný platiť vždy do 15. dňa príslušného mesiaca do rúk matky, a zároveň upraviť aj styk otca s dieťaťom.

12. Potreba bezodkladne upraviť pomery nariadením neodkladného opatrenia vznikla v súvislosti s vyživovacou povinnosťou otca voči maloletému dieťaťu v snahe zabezpečiť vyživovaciu povinnosť v nevyhnutnej miere. Matkou navrhovaná výška výživného v sume 230 eur mesačne zjavne nespĺňa kritériá nevyhnutnej miery, keďže aj sama uvádzala, že otec dosahuje zo zamestnania príjem len 600 eur mesačne. Vyživovaciu povinnosť otca v nevyhnutnej miere na čas do rozhodnutia súdu vo veci samej odvolací súd považoval za primeranú vo výške 100 eur mesačne, pričom prihliadol aj na rodičovský príspevok cca 350 eur mesačne, ktorý podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 24.05.2019 poberá matka z Maďarska. Stanovenie výživného v tejto výške zabezpečí aspoň nevyhnutné potreby maloletého dieťaťa; z obsahu spisu navyše vyplýva, že matka medzičasom po ukončení materskej dovolenky znovu nastúpila do zamestnania, z ktorého má vyšší príjem, než je uvedený rodičovský príspevok.

13. V prejednávanej veci ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa, v ktorom je možné nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP). V tomto konaní je vždy preferovaný záujem maloletého dieťaťa, čo znamená, že súd nie je viazaný rozsahom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Civilný mimosporový poriadok umožňuje v záujme maloletého dieťaťa rozhodnúť aj nad rámec návrhu. V danom prípade odvolací súd považoval za nevyhnutné upraviť okrem zverenia maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti matky a určenia vyživovacej povinnosti aj rozsah a spôsob realizácie styku otca s maloletým V., teda bez ohľadu na to, že otec, ktorý navrhol úpravu styku, proti uzneseniu súdu prvej inštancie odvolanie nepodal. Rodičia nie sú schopní dohodnúť sa na styku otca s maloletým dieťaťom za situácie, že matka samotná uviedla, že nechce otcovi brániť v styku, len treba podľa nej stanoviť pravidlá a podmienky realizácie tohto styku. Odvolací súd s ohľadom na potrebu zachovania kontaktov otca s dieťaťom považoval za dôvodné o styku rozhodnúť neodkladným opatrením, čím sa predíde ďalším zbytočným konfliktom medzi rodičmi, ktoré na maloleté dieťa negatívne vplývajú. Po zvážení adekvátneho rozsahu a spôsobu realizácie styku dospel k záveru, že styk otca s maloletým V. v rozsahu dvoch hodín každú druhú nedeľu v primeranom čase od 15.00 hod. do 17.00 hod. bude dostatočným časovým priestorom na kontakt otca s maloletým dieťaťom a bude aj primeraný okolnostiam prípadu zrejмым z obsahu spisu. Odvolací súd pri určení rozsahu prihliadol predovšetkým na útlý vek maloletého V., ako aj na jeho denný režim a naviazanosť na matku, a z toho dôvodu vyhovel požiadavke matky, aby sa styk realizoval za jej prítomnosti. Bude však pritom nutné, aby sa rodičia vyvarovali takého správania sa, ktoré by mohlo na dieťa pôsobiť traumaticky a negatívne vplývať na jeho celkový vývoj. Zároveň odvolací súd rozhodol, že otec je oprávnený maloleté dieťa prevziať v mieste bydliska matky v stanovený deň a hodinu a po ukončení styku dieťa v stanovený deň a hodinu matke na tom istom mieste vrátiť a matka je povinná dieťa na styk riadne pripraviť a tento umožniť.

14. Nariadené neodkladné opatrenie bude trvať len do právoplatnosti rozsudku súdu prvej inštancie v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na dobu po rozvode manželstva (§ 333 CSP), v ktorom súd prvej inštancie bude konať a v prípade rozhodnutia o rozvode manželstva rozhodne aj o osobnej starostlivosti maloletého dieťaťa, o úprave styku a aj o výživnom, ktoré bude zodpovedať odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa a tiež možnostiam a schopnostiam a majetkovým pomerom oboch rodičov. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má len dočasný charakter, obmedzuje sa len na dosiahnutie neodkladných účinkov a neprejudikuje výsledok budúceho rozhodnutia vo veci samej.

15. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v súlade s ustanovením § 262 ods. 1, § 396 ods. 1 CSP, § 2 ods. 1 a § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).